

עבודת השם

פרשת "בלע"א

היהודי ואמר לו כי הפרנסה והחיים באים לו מן השם יתברך, ואילו הפריץ אינו אלא שליחו של השם יתברך בלבד, לשמע דברים אלה, כעס הפריץ ופיטר את היהודי, ועוד הוסיף: "נראה עכשיו כיצד יתפרנס היהודי?! היהודי התדרדר בגשמיותו, ופרנסתו לא הייתה מצויה, וכמעט והגיע עד פת לחם, והנה באחת הלילות נכנס הקוף של הפריץ לבית גנויו, והתחיל לבלע יהלומים ומטבעות זהב, עד שנחנק ומת. בראות הפריץ את הקוף המת, ציווה להשליכו לבית היהודי, וזאת כ"נקמה" על עזבו את עבודתו. והנה, איך שנזרק הקוף לבית היהודי, נתבקעה בטנו, ויצאו כל המטבעות והיהלומים, וכסף רב נשפך כמים. שמחו היהודי ואשתו, בניו ובנותיו על מתנת שמים שקבלו. כשנודע הדבר לפריץ, התפעל והודה, כי אכן אין האדם אלא שליח, והחזיר את היהודי לעבודתו ולמשרתו, ונתקדש שמו יתברך בעולם. מצאתי ששאלו פעם את הגאון רבי אליהו מוילנא מהי מידת הביטחון? השיב להם: מה שכתוב בתהילים: "אם לא שוויתי ודומתי נפשי, כגמול עלי אימו כגמול עלי נפשי", והסביר: מה תינוק זה אוכל ואינו חושב על ארוחה הבאה, כך האדם צריך לאכול ולחיות מבלי לדאוג לעתיד, כי מה התינוק אימו דואגת לו, כן האדם אביו שבשמים דואג לו, וזהו הביטחון השלם. ובהתבוננות ועבודה אפשר לזכות לכך.

"עֲוֵי וְזָמַרְתָּ יְהוָה, וְיִהְיֶינָה לִישׁוּעָה"; (בשלה ט"ט) בפרשה אנו קוראים על המן שירד לעם ישראל במדבר, פרשיות אלו נקראות פרשות האמונה, משום שהמתבונן בכל התהליך של יציאת מצרים, והנהגת ה' במדבר, מתחזק בנפשו, הן באמונה, והן בביטחון בהשם יתברך צור כל העולמים.

בוהר הקדוש כתוב, שבתורה הוזכר עניין יציאת מצרים כחמישים פעם, ועל סיפור יציאת מצרים נאמר, שכל המרבה הרי זה משובח, משום שמחזק את האהבה והאמונה לחי עולמים, וכבר כתב הרמב"ם שלמוד האמונה יקר בעיניו מכל הלמודים (בפרוש המשניות סוף ברכות). והרמב"ן מנה את האמונה כאחת ממצות עשה, וטעמה: שנכניס בדעתנו כי הכל מאתו יתברך, וכמו שנאמר: "כי לא על הלחם לברו יחיה האדם". וכן מבואר בגמרא יומא (עו) ששאלו תלמידיו של רשב"י, מפני מה לא הוריד השם יתברך מן השבוע, אלא הוצרך להוריד מדי יום ביומו, השיב להם רשב"י, שרצון ה' היה שישעבדו את עצמם בכל יום לאביהם שבשמים, ויחושו שרק על השם יתברך כל מבטחם, וכדברי דוד המלך עליו השלום: "עיני כל אליך ישרו ואתה נתת להם את אכלם בעתו".

מספרים על הצדיק רבי מנדלי מרימנוב זכר צדיק לברכה, שהיה לו בן עני, והיה הרבי מפרנס אותו מידי שבוע, אך במקום לתת לו סכום שבועי מלא, היה נותן לו רק מחצית הסכום, ושאלו בנו: אם הוא כבר נותן, מדוע לא נותן ביד, רחבה? השיבו אביו, שאם ייתן לו סכום מלא, יגרום לו להסיר את בטחונו מהשם יתברך לכן נותן לו רק את הבסיס ואת השאר ישיג בהשתדלות ובאמונה תמימה.

מספרים על יהודי אחד, צנוע וירא שמים, שהיה עובד אצל אחד הפריצים העשירים ביותר, והנה בוקר אחד נפגשו הפריץ והיהודי, ותוך כדי שיחה התפאר הפריץ שהוא מפרנס את היהודי, ובזכותו הוא מתקיים וכו', הפסיקו

ספורים רבים על גדולי ישראל מצויים בהקשר לכך, כיצד היה הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד, והגאון רבי מרדכי שרעבי זכר צדיק לברכה, שהיו חדורים היטב באמונה בבורא עולם, הון את כולם, מביצי כנים ועד קרני ראמים, ופעמים רבות כשהגיעו לפת לחם, והגיעו מים עד נפש, דווקא אז באורח פלאי ראו את ישועת ה'.

אמנם, פשוט וברור שאין הכונה למנוע את ההשתדלות מהאדם, אלא להחדיר בקרבנו את האמונה. וידועה מחלוקת הרמב"ן והרמב"ם בעניין צורך ברופאים, שלהרמב"ן יש חסרון באמונה בהליכה לרופא, ולהרמב"ם חייב לדרוש ברופאים, ובאר הרב רסלר זכר צדיק לברכה, שלעניין מעשה בוודאי שכולם מודים שצריך ללכת לרופא, והיא גמרא ערוכה - "ורפא ירפא", מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, אך אסור לבטוח ברופאים, או לסמוך שהרופא ירפא, אלא, יזכור שהכל בידי השם יתברך, והוא הממית ומחיה, רופא חולים פוקח עיוורים וזוקף כפופים, משיח אילמים ומפענח נעלמים. במדרשים מוצאים אנו שהתביעה על חסרון האמונה היא גדולה לאין שעור, שכן אברהם אבינו, עליו השלום, נתבע על שירד למצרים מחמת הרעב, ועל שהפקיר וסכן את שרה אשתו מחמת פחדו שמא יהרגוהו. וכן יוסף הצדיק,

16:54	כניסת השבת
17:55	צאת השבת
17:16	שקיעה
18:28	ה. תם
6:39	הנץ

הפטרה: "ותשר דבורה"

עליו השלום, נתבע על שבטח ברהבים ושטי כזב, הוא שר המשקים, וביקש שיזכירנו, ונענש בעוד שנתיים שהיה בבית האסורים, ללמדנו: שאין לבטוח אלא בהשם יתברך.

מעשה אמיתי שסיפר אותו הרב פנחסי על יהודי שחיכה לאוטובוס והאוטובוס איחר. הנהג עצר את האוטובוס ליהודי קצת רחוק מהתחנה, היהודי כעס ושאל את הנהג למה איחרת והתחיל להתווכח איתו היהודי קילל קללות נמרצות את הנהג, הנהג כעס סגר את הדלת ונסע. היהודי לא עלה לאוטובוס וחיכה לאוטובוס הבא כשעה שלמה. הניע נהג אחר עלה היהודי בכעס וביקש פרטים של הנהג שברח לו תוך כדי שהוא מקלל את אגד ומשתולל אמר לו הנהג החדש תהיה בשקט אני אתן לך את מספר הטלפון של תלונות הציבור של אגד ותתלונן כמה שאתה רוצה. היהודי ירד בתחנה שרצה ברחוב יפו, בירושלים כדי ללכת לחנות שלו וחשכו עיניו, מסתבר שהיה פיגוע

רציני שכל החנות שלו ושל שכניו נשרפו כליל כל הלוקחות שהיו בחנות נהרגו והעובדת שלו נפצעה קשה ביחד עם המון פצועים. היהודי הזדעזע והבין שבזכות אותו נהג שסגר את הדלתות וברח לו הוא חי וקיים היום. היהודי התקשר להנהלת אגד וביקש את הטלפון של הנהג שברח לו. היהודי התקשר לנהג והתחיל לברך אותו ולבקש סליחה ושלח לו מתנות לביתו. הנהג לא הבין ואמר איך יכול להיות ששלשום קיללת את אמא ואבא שלי קללות נמרצות והיום אתה מברך אותו ואומר אשרי יולדתך. סיפר לו היהודי את המעשה והנהג שהיה דתי אמר לו שכל מה שה' עושה הכל לטובה אדם רואה לעין וה' לבב לכן צריכים להיות תמיד בשמחה ולברך על הרעה כשם שמברכים על הטובה כי אותו רע בעצם אחרי זמן מה יכול להסתבר שהוא טוב גמור וזה יכול להיתגלות בעולם הזה ואם לא בעולם הזה אז כפרת עוונות זה הסתבר בעולם הבא. (ע.כ)

סיפור בהגשבים "עסקי מילה" חלק א.

הוא היה סוחר שוורים ותיק. זה היה שוק יציב למדי, שלא הושפע כל-כך מתנודות המחירים במסחר הכללי. תמיד עלה בידו לקנות בזול ולמכור ביוקר, ומזה התפרנס בשפע. פעם אחת, לאחר שחזר מיריד גדול ועמו מטען נכבד של שוורים, גילה כי מחירי השוורים ירדו מאוד. מיום ליום ירדו המחירים, והסוחר עקב אחר הנעשה בדאגה רבה. מה יעשה בשוורים הרבים שברשותו? הלוא אם ימכרם עתה יפסיד הון רב. כשראה הסוחר כי המצב אינו משתפר אלא להפך, ובהיותו מהמסתופפים בצילו של רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב, החליט לנסוע אל רבו ולבקש את עצתו וברכתו. כל הדרך לא פסק הסוחר מלהרהר בעסקיו. כאשר הגיע אל הרבי נכנס אליו לקבל את ברכתו ועצתו בעניין שלשמו הגיע, אולם לצדיק היו תכניות אחרות בעבורו. רבי לוי-יצחק הקשיב קשב רב לדבריו, ושאל: "אמור לי, האם יש לך עוד עיסוק מלבד עסק השוורים?". מופתע מעט השיב הסוחר: "כן, אני גם משמש מוהל, ומפעם לפעם אני מל תינוקות". "ומה אתה עושה, למשל, אם הדימום מהמילה אינו נפסק?", הוסיף הרבי לשאול. תמה הסוחר החסיד למשמע השאלות, אך מיד השיב ומנה כמה חומרים רפואיים שהוא משתמש בהם במצבים כאלו. רבי לוי-יצחק קם וניגש לפינה בחדרו, לקח משם צרור של עשב כלשהו והגישו אל הסוחר. "בפעם הבאה שתייתקל בבטיה דומה השתמש בעשב הזה, ומובטח אתה שהדימום ייעצר", אמר, ופטר את החסיד לשלום. הסוחר יצא מחדרו מבולבל למדי. דבר אחד ידע, שקטון הוא מלהבין בהליכותיו של הרבי, ובוודאי יש בדברי הרבי חשיבות רבה בעבורו. יצא הסוחר לדרכו. לאחר נסיעה ארוכה ביקש להיכנס לאכסניה או פונדק, כדי לנוח מעט ולסעוד את ליבו. הוא ביקש מהעגלון לחפש פונדק מתאים בסביבה, ובמהרה עמד בפתח פונדק קטן, שבעליו, יהודי כפרי פשוט, קיבל את פניו במאור-פנים. בשעה שהסוחר סעד את ליבו קשר שיחה עם בעל הפונדק. זה סיפר כי בדיוק לפני שמונה ימים גדה אשתו בן. הסוחר בירכו בחום, ולפתע שאל: "רגע, אם-כן היום יום הברית של הרך הנולד?". נתכרכמו פניו של בעל הבית בעצב השיב כי בעבר נולדו לו שני ילדים וכאשר ערכו להם ברית, לא יכלו לעצור את הדימום והם נפטרו. לכן הוא חושש לערוך ברית לתינוק. עתה התחווה לסוחר כוונת דבריו הסתומים של רבו. בהתרגשות הוציא מאמתחתו את העשב המיוחד שנתן לו הצדיק, והחל לשכנע את בעל הפונדק לעשות את הברית במועדה. הוא סיפר לו על הבטחתו של רבי לוי-יצחק, אך האיש עדיין היסס... **ההמשך יבוא!**

פינת ההלכות "דיני דליקה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

ג. דליקה שפרצה בבניין שיש בו מספר קומות, ויש חשש שהעשן יתפשט ליתר הקומות, ואולי יש שם זקן או חולה או ילד שאי אפשר להצילם, מצוה לכבות את הדליקה ולהזעיק בטלפון את מכבי-האש. אבל אם כל האנשים יצאו מהבניין, והורחקו מרחק סביד באופן שיותר אין שום חשש לחיי אדם, וגם אין חשש להתפשטות האש למיבנים סמוכים וכדומה, אין לכבות את הדליקה בידיים בשבת. ואם יש חשש שהאש תפגע במכלי גז ויבואו לידי חשש סכנה, מצוה לכבות את הדליקה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שסה)

ד. כשפרצה דליקה במפעלים כימיים או מפעלים שיש בהם גזים רעילים וכדומה, ויש חשש שכתוצאה מהשריפה תהיה התפשטות של אדים וגזים רעילים באוויר, העלולים להוות סכנה לדיירי הסביבה, מותר להזעיק את מכבי האש לכבות את הדליקה, אף שהמפעל סגור בשבת ואין שם נפש חיה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שסו)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאונו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורנזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..